

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 22. maja 2020.godine
Br. Ref.:RK 1569/20

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI59/19

Podnosilac

Snežana Nešević

**Ocena ustavnosti presude Apelacionog suda Kosova
Ac. br. 203/14 od 17. decembra 2018. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnositeljka zahteva

1. Zahtev je podnela Snežana Nešević sa prebivalištem u Bijelom Polju, Republika Crna Gora (u daljem tekstu: podnositeljka zahteva), koju zastupa Idriz Daci, advokat iz opštine Đakovica.

Osporena odluka

2. Podnositeljka zahteva osporava ustavnost presude [Ac. br. 203/14] Apelacionog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud) od 17. decembra 2018. godine u vezi sa presudom [C. br. 653/09] Osnovnog suda u Peći (u daljem tekstu: Osnovni sud) od 11. novembra 2013. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude Apelacionog suda kojom su navodno povređena osnovna prava i slobode podnositeljke zahteva zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP), članom 46. [Zaštita imovine] Ustava i članom 17. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: UDLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 11. aprila 2019. godine, zastupnik podnositeljke je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 16. aprila 2019. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Gresu Cakanimani za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bajram Ljatifi (predsedavajući), Safet Hoxha i Radomir Laban.
7. Dana 19. aprila 2019. godine, zastupnik podnositeljke zahteva, advokat Idriz Daci, dostavio je punomoćje kojim dokazuje da podnositeljka zahteva ovlašćuje istog da je zastupa pred Sudom u vezi sa njenim zahtevom.
8. Dana 16. maja 2019. godine, Sud je obavestio zastupnika podnositeljke o registraciji zahteva i tražio od njega da popuni obrazac zahteva. Istog dana, kopija zahteva je poslata Apelacionom sudu.
9. Dana 24. maja 2019. godine, zastupnik podnositeljke zahteva je dostavio popunjeni obrazac zahteva i nekoliko dodatnih dokumenata.
10. Dana 26. juna 2019. godine, podnositeljka zahteva je dostavila Sudu dodatni obrazac zahteva. Ona u zahtevu nije definisala da li je zastupa advokat Idriz Daci.

11. Shodno tome, dana 1. avgusta 2019. godine, Sud je poslao dopis podnositeljki zahteva i tražio od nje objašnjenje da li je advokat Idriz Daci zastupa pred Sudom.
12. Dana 22. avgusta 2019. godine, podnositeljka zahteva je obavestila Sud da je zastupa advokat Idriz Daci.
13. Dana 22. aprila 2020. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

14. Iz spisa predmeta, odnosno iz istorijata koji je izdala opština Peć na zahtev Osnovnog suda, proizilazi da su 1932. godine, nepokretnosti, odnosno (i) katastarska parcela broj 4774 po kulturi njiva četvrte klase u površini od 2.42,32 ha i (ii) katastarska parcela 4778 po kulturi pašnjak osme klase u površini od 0.28,93 ha, bile upisane na ime Z. V. V..
15. U toku 1937. godine, katastarska parcela broj 4774 je podeljena na (i) katastarsku parcelu 4774/1 površine 1.33,80 ha, koja je na osnovu istorijata koji je izdala opština Peć, otuđena u "*svojinu vode*"; i (ii) katastarsku parcelu 4774/2 površine 0.82,70 ha.
16. U toku 1956. godine, katastarska parcela broj 4774/2 u površini od 0.82,83 ha i parcela 4778 u površini od 0.29,15 ha su procesom pod nazivom reambulacija, prema navodima podnositeljke zahteva, na protivzakonit način, upisane na ime Z.S., odnosno udovice Z. R., koji je bio brat Z.V.V..
17. Dana 25. oktobra 1971. godine, ostavinskim rešenjem [O. br. 151/71] predmetne nepokretnosti su upisane na ime Z. S., ali i na ime Z.S., Z.R., Đ.A. i B.S. sa po jednom petinom (1/5) odgovarajuće nepokretnosti.
18. Prema izjavi podnositeljke zahteva, Z.V.V. je bio njen deda i ona nikada nije znala za njegovu nepokretnost dok je o tome nije upoznalo lice Đ.A.
19. Dana 2. septembra 2009. godine, podnositeljka zahteva i sedam (7) drugih tužilaca, podneli su Osnovnom sudu tužbu za utvrđivanje svojine po osnovu nasleđa kao potomci Z.V.V.. Podnosioci tužbe su tražili od nadležnog suda (i) da se utvrdi da su oni vlasnici katastarske parcele br. 4774 i br. 4778 u površini od 1.11,98 ha, iz posedovnog lista br. 1561 KZ Peć i (ii) da obaveže tužene - Đ.A., Z.R., Z.M., Z.B., B.P. i B.N. da im priznaju ovo pravo i dozvole tužiocima, odnosno podnositeljki zahteva i sedam (7) drugih tužilaca da se upišu u katastarske knjige kao vlasnici nepokretnosti.
20. Na osnovu spisa predmeta, podnositeljka zahteva i sedam (7) drugih tužilaca, podneli su i nekoliko podnesaka Osnovnom sudu. U jednom od podnesaka, podnositeljka zahteva je tražila da veštak razjasni kako je svojina sa Z.V. V. prešla u svojinu Z. S. Podnositeljka zahteva je takođe navela da je prenos svojine sa pokojnog Z.V.V. na Z.S. izvršen na osnovu dogovora koji je u to vreme postojao između naslednika.

21. Dana 11. novembra 2013. godine, Osnovni sud je presudom [C. br. 653/09] odbio, kao neosnovan, tužbeni zahtev podnositeljke zahteva i sedam (7) drugih tužilaca. Na osnovu relevantne presude, Osnovni sud je utvrdio činjenično stanje (i) ostavinskim rešenjem [O. br. 151/71] od 25. oktobra 1971. godine i (ii) uverenja [br. 01-3/1652] od 2. oktobra 2008. godine i (iii) istorijata [br. 01-31] od 15. marta 2013. godine izdatog od strane opštine Peć.
22. Osnovni sud je gore navedenom presudom obrazložio (i) da su preci podnositeljke zahteva i ostalih tužilaca imali mogućnost da u zakonskom roku ospore ostavinsko rešenje [T. br. 151/71] od 25. oktobra 1971. godine i (ii) u nedostatku ovih radnji, tužba dotičnih tužilaca zastarela na osnovu člana 125. Zakona o nasleđivanju, Službeni list SAPK od 30. decembra 1974. godine (u daljem tekstu: Zakon o nasleđivanju SAPK) i člana 138. (Zastarelost prava na zahtevanje zaostavštine) Zakona br. 2004/26 o nasleđivanju Kosova (u daljem tekstu: Zakon o nasleđivanju).
23. Dana 17. decembra 2013. godine, podnositeljka zahteva i ostali tužioci, izjavili su žalbu Apelacionom sudu protiv gore navedene presude Osnovnog suda. Odgovor na žalbu podneli su tuženi. Prvi, odnosno podnositeljka zahteva i ostali tužioci pozvali su se na (i) povredu odredaba parničnog postupka, sa obrazloženjem da im nekoliko zapisnika nije dostavljeno na srpskohrvatskom jeziku i da im nije pružena mogućnost da se izjasne o dokazima na raspravi; i (ii) pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, naglašavajući da presudom Osnovnog suda nije utvrđeno da je Z.R. bio vlasnik nepokretnosti jer je iz njegove smrtovnice jasno da on nije ostavio nikakvu nepokretnu imovinu i (iii) pogrešnu primenu materijalnog prava iz razloga što na osnovu člana 37. (Zaštita prava svojine) Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima od 30. januara 1980. godine (u daljem tekstu: Zakon o svojinsko-pravnim odnosima), pravo na podnošenje tužbe iz stava 1. istog člana ne zastareva.
24. Dana 17. decembra 2018. godine, Apelacioni sud je presudom [Ac. br. 203/14] odbija, kao neosnovanu, žalbu podnositeljke zahteva i ostalih tužilaca i potvrđuje presudu [C. br. 653/09] Osnovnog suda od 11. novembra 2013. godine. Apelacioni sud je naveo (i) da je pravo tužilaca zastarelo jer nije podneta tužba u zakonskom roku koji je određen članom 125. Zakona o nasleđivanju SAPK i članom 138. Zakona o nasleđivanju; i (ii) da s obzirom na to da je pravo na tužbu zastarelo, ostali navodi nisu od uticaja na drugačije rešenje stvari.
25. Prema izjavi podnositeljke zahteva, ona se obratila državnom tužiocu sa zahtevom za pokretanje zahteva za zaštitu zakonitosti, koji, prema dopisu [KMLC. br. 67/2019] Kancelarije državnog tužioca, nije usvojen. Podnositeljka zahteva nije izjavila reviziju Vrhovnom sudu.

Navodi podnositeljke zahteva

26. Podnositeljka zahteva navodi da je presuda [Ac. br. 5706/17] Apelacionog suda od 15. marta 2018. godine doneta uz povredu njenih osnovnih prava i sloboda utvrđenih članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP kao i članom 46. [Zaštita imovine] Ustava i članom 17. UDLJP.

27. Povodom tvrdnje o povredi člana 31. Ustava, podnositeljka zahteva navodi da redovni sudovi nisu (i) pravilno utvrdili zakonitost ostavinskog rešenja [O. br. 151/71] od 25. oktobra 1971. godine, jer je navodno naslednik sporne imovine Z.V.V. a ne Z.R., na čiju suprugu je sporna imovina upisana 1956. godine, a zatim potvrđena ostavinskim rešenjem iz 1971. godine; (ii) pravilno primenili Zakon o svojinskopравnim odnosima kada su utvrdili zastarelost prava tužilaca zbog toga što prava koja su određena stavom 1. njegovog člana 37. ne zastarevaju; i (iii) pravilno primenili Zakon o nasleđivanju SAPK i Zakon o nasleđivanju, odnosno njihove članove 125. i 138, respektivno.
28. Podnositeljka zahteva takođe navodi (i) da Apelacioni sud prilikom ispitivanja žalbe nije uzeo u obzir dokaze koje je priložila, odnosno dokaze koji potvrđuju da su ona i ostali tužioci " *vlasnici parcele br. 4774 i br. 4778 upisanih u posedovni list br. 1561 KZ Peć*"; i (ii) da njihov predmet pred Apelacionim sudom nije rešen u razumnom roku koji je zagaranтовan članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP.
29. Povodom tvrdnje o povredi člana 46. Ustava, podnositeljka zahteva navodi da je u suprotnosti sa ovim članom i članom 17. UDLJP " *proizvoljno lišena imovine kao naslednica pokojnog Z.V.*".
30. Na kraju, podnositeljka zahteva traži od Suda da se njen zahtev proglasi prihvatljivim, kao i da se proglasi nevažećom presuda [Ac. br. 203/14] Apelacionog suda od 17. decembra 2018. godine u vezi sa presudom [C. br. 653/09] Osnovnog suda od 11. novembra 2013. godine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

[...]

Član 46.

[Zaštita imovine]

1. Garantuje se pravo na imovinu.

[...]

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6.
(Pravo na pravično suđenje)

1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se izriče javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, nužno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.
[...]

Protokol br. 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima

Član 1.
Zaštita imovine

Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava. [...]

Zakon o nasleđivanju SAPK iz 1974. godine

Zastarelost prava zahtevati zaostavštinu

Član 125.

Pravo zahtevati zaostavštinu kao naslednik ostavioca zastareva prema savesnom držaocu za dve godine od dana kada je naslednik saznao za svoje pravo i za državinu stvari zaostavštine a najdalje za 10 godina računajući za zakonskog naslednika od smrti ostaviočeve i za testamentalnog naslednika od proglašenja testamenta.

Prema nesavesnom držaocu ovo pravo zastareva za 20 godina.

Zakon br. 2004/26 o nasleđivanju Kosova

Član 138.
[Zastarelost prava na zahtevanje zaostavštine]

138.1. Pravo nekog lica na zahtevanje zaostavštine u svojstvu naslednika ostavioca zastareva prema savesnom držaocu u roku od godinu dana od kada je naslednik saznao za to svoje pravo i za držaoca stvari zaostavštine, a najdalje za 10 godina, računajući za zakonskog naslednika od smrti ostavioca a za testamentalnog naslednika od proglašenja testamenta.

138.2. Prema nesavesnom držaocu ovo pravo zastareva za 20 godina od datuma pomenutih u stavu 1 ovog člana.

Zakon o osnovama svojinskoopravnih odnosa od 30. januara 1980. godine

**Član 37.
3. [Zaštita prava svojine]**

Vlasnik može tužbom zahtevati od držaoca povraćaj individualno određene stvari.

Vlasnik mora dokazati da na stvari čiji povraćaj traži ima pravo svojine, kao i da se stvar nalazi u faktičkoj vlasti tuženog. Pravo na podnošenje tužbe iz stava 1. ovog člana ne zastareva.

Prihvatljivost zahteva

31. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su propisani Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovníkom.
32. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

33. U nastavku, Sud takođe razmatra da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti koji su propisani Zakonom. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji predviđaju:

**Član 47.
[Individualni zahtevi]**

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48.
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49.
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

34. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud utvrđuje da je podnositeljka zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu [Ac. br. 203/14] Apelacionog suda od 17. decembra 2018. godine, nakon što je iscrpela sva pravna sredstva određena zakonom. Podnositeljka zahteva je takođe naglasila prava i slobode za koje ona tvrdi da su joj povređene u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podnela je svoj zahtev u skladu sa rokovima određenim u članu 49. Zakona.
35. Pored toga, Sud razmatra da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti utvrđene u pravilu 39. [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. Stav (2) pravila 39. Poslovnika utvrđuje uslove na osnovu kojih Sud može razmatrati zahtev, uključujući i uslov da zahtev nije očigledno neosnovan. Konkretno, pravilo 39 (2) propisuje da:

“Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

36. U tom smislu, Sud pre svega podseća da se 1932. godine deda podnositeljke zahteva odnosno Z.V.V., vodio kao vlasnik katastarskih parcela 4774 i 4778 u katastarskoj zoni Peć. Od 1956. godine, katastarske parcele 4774/2 i 4778, su se procesom reambulacije, vodile kao upisane na ime Z.S.. Ova imovina je rešenjem [O. br. 151/17] od 25. oktobra 1971. godine prešla na ime Z.S. i Z.S., Z.R., Đ.A. i B.S. sa po jednom petinom (1/5) imovine. Podnositeljka zahteva navodi da je za predmetnu nepokretnost saznala 2009. godine i tvrdi da je ona naslednica te nepokretnosti zajedno sa još sedmoro (7) drugih tužilaca. Međutim, njihova tužba za utvrđenje svojine u odnosu na predmetnu nepokretnost je odbijena od strane Osnovnog suda, a to je potvrđeno i od strane Apelacionog suda. U suštini, redovni sudovi obrazlažu da su od 1971. godine, odnosno od godine kada je doneto ostavinsko rešenje pa do trenutka tužbe 2009. godine, prava tužilaca zastarela. Ovo utvrđenje, kao što je i prethodno navedeno, redovni sudovi zasnivaju na članu 125. Zakona o nasleđivanju SAPK i članu 138. Zakona o nasleđivanju. Podnositeljka zahteva osporava tumačenje važećeg zakona od strane redovnih sudova na Kosovu, pozivajući se na povredu člana 31. i 46. Ustava.
37. U tom kontekstu i u nastavku, Sud će ispitati navode podnositeljke zahteva koji se odnose na (i) povredu člana 31. Ustava, odnosno prava na pravično i nepristrasno suđenje, a koja je u okolnostima konkretnog slučaja u suštini

povezana sa pogrešnim tumačenjem zakona, i (ii) povredu člana 46. Ustava, odnosno povredu prava na imovinu, uz primenu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), na osnovu koje je Sud, u skladu sa članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.

(i) *Što se tiče navoda o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje*

38. S tim u vezi, Sud pre svega naglašava da sudska praksa ESLJP-a utvrđuje da se pravičnost postupka ocenjuje na osnovu postupka kao celine (vidi, u ovom kontekstu, predmet ESLJP-a *Barbera, Messeque i Jabardo protiv Španije*, presuda od 6. decembra 1988. godine, stav 68). Shodno tome, prilikom ocene navoda podnositeljke zahteva, Sud će se takođe pridržavati ovog načela (vidi slučaj Suda KI104/16, podnosilac *Miodrag Pavić*, presuda od 4. avgusta 2017. godine, stav 38 i slučaj KI143/16, podnosilac *Muharrem Blaku i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. juna 2018. godine, stav 31).
39. Konkretnije, a u vezi sa navodima podnositeljke zahteva o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, Sud naglašava da je podnositeljka zahteva izgradila svoj slučaj na osnovima zakonitosti, odnosno na pogrešno utvrđenim činjenicama i pogrešnom tumačenju zakona, navodeći konkretno da uprkos nalazu sudova da je pravo podnositeljke zahteva i ostalih tužilaca u odnosu na spornu imovinu zastarelo na osnovu člana 125. Zakona o nasleđivanju SAPK i člana 138. Zakona o nasleđivanju, na osnovu prvog stava člana 37. Zakona o svojinskopравnim odnosima, pravo tužilaca nije zastarelo. Sud podseća da se ovi navodi odnose na oblast zakonitosti i da kao takvi ne spadaju u nadležnost Suda i da ih iz tog razloga Sud, u načelu, ne može razmatrati (vidi, između ostalog, slučaj Suda KI56/17, podnositeljka *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 35).
40. Sud je dosledno ponavljao da nije njegov zadatak da se bavi činjeničnim ili pravnim greškama koje su navodno počinili redovni sudovi (*zakonitost*), osim ukoliko su i u meri u kojoj su tim greškama mogla biti prekršena prava i slobode zaštićene Ustavom (*ustavnost*). Sam Sud ne može ocenjivati zakon koji je opredelio redovni sud da donese određenu umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupao kao sud "*četvrtog stepena*", čime bi zanemario ograničenja koja su postavljena u njegovoj nadležnosti. U stvari, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi predmet ESLJP-a *García Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28; i vidi, takođe, između ostalog, slučajeve Suda KI70/11, podnosioci zahteva *Faik Hima, Magbule Hima i Besart Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine, stav 29; KI06/17, podnosilac zahteva *L.G. i petoro drugih*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. decembra 2017. godine, stav 37; KI122/16, podnosilac *Riza Dembogaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. juna 2018. godine, stav 57 i KI154/17 i KI05/18, podnosioci *Basri Deva, Afërdita Deva i Društvo sa ograničenom odgovornošću „Barbas”*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. jula 2019. godine, stav 61).
41. Sud je dosledno držao ovaj stav zasnovano na sudskoj praksi ESLJP-a, koja jasno navodi da nije uloga ovog Suda da preispituje zaključke redovnih sudova u pogledu činjeničnog stanja i primene materijalnog prava (vidi, između ostalog

slučajeve Suda: KIO6/17, citiran u tekstu iznad, stav 38; KI122/16, citiran u tekstu iznad, stav 58 i KI154/17 i KIO5/18, citiran u tekstu iznad, stav 62).

42. Sud, međutim, naglašava da sudska praksa ESLJP-a i Suda takođe utvrđuju i okolnosti pod kojima se mogu napraviti izuzeci od ovog stava. ESLJP je naglasio da dok je prvenstveno na domaćim organima, odnosno u kontekstu slučaja, na redovnim sudovima, da reše probleme oko tumačenja zakonodavstva, uloga Suda je da se uveri ili proveri da efekti ovog tumačenja budu kompatibilni sa Ustavom i EKLJP (vidi predmet ESLJP-a *Miragall Escolano i drugi protiv Španije*, presuda od 25. maja 2000. godine, stavovi 33-39).
43. Prema tome, iako je uloga Suda ograničena u smislu ocene tumačenja zakona, on se mora uveriti i preduzeti mere kada je određeni sud "*primenio zakon na očigledno proizvoljan način*" u konkretnom slučaju, što je moglo rezultirati "*proizvoljnim*" ili "*očigledno nerazumnim*" zaključcima za podnosioca zahteva (vidi, u ovom kontekstu, predmet ESLJP-a *Anheuser-Busch Inc. protiv Portugala*, presuda od 11. januara 2007. godine, stav 83; i, takođe, slučajeve Suda KIO6/17, citiran u tekstu iznad, stav 40; KI122/16, citiran u tekstu iznad, stav 59; i KI154/17 i KIO5/18, citiran u tekstu iznad, stav 64).
44. U okolnostima konkretnog slučaja, Sud podseća da podnositeljka zahteva ne navodi niti argumentuje "*očigledno pogrešnu primenu zakona*" koja je mogla rezultirati "*proizvoljnim*" ili "*očigledno nerazumnim*" zaključcima za podnosioca zahteva, zasnovano na praksi ESLJP-a, ali i na praksi Suda. Međutim, ona tvrdi da redovni sudovi u njenom slučaju nisu pravilno primenili važeći zakon, u pogledu člana 125. Zakona o nasleđivanju SAPK, člana 138. Zakona o nasleđivanju i člana 37. Zakona o svojinskopравnim odnosima.
45. S tim u vezi, Sud pre svega naglašava da član 125. Zakona o nasleđivanju SAPK utvrđuje zastarelost prava zahtevati zaostavštinu. Prema ovom članu, pravo zahtevati zaostavštinu kao naslednik ostavioca zastareva prema savesnom držaocu za dve (2) godine od dana kada je naslednik saznao za svoje pravo i za državinu stvari zaostavštine. Ovaj član takođe utvrđuje da ovo pravo zastareva najdalje za dvadeset (20) godina računajući za zakonskog naslednika od smrti ostaviočeve, a za testamentalnog naslednika od proglašenja testamenta. S druge strane, član 138. Zakona o nasleđivanju utvrđuje iste uslove, ali se razlikuje samo u pogledu vremena zastarelosti prema savesnom držaocu u roku od jedne (1) godine od dana kada je naslednik saznao za svoje pravo. S druge strane, ali ne konkretno povezano sa nasleđivanjem, Zakon o svojinskopравnim odnosima, u svom članu 37. utvrđuje da nema zastarelosti u slučajevima kada vlasnik tužbom zahteva povraćaj određene stvari, pod uslovom da vlasnik (i) dokaže da na stvari čiji povraćaj traži ima pravo svojine, i (ii) da se predmetna stvar nalazi u faktičkoj vlasti tuženog.
46. Sud podseća da je Osnovni sud svojom presudom [C. br. 653/09] od 11. novembra 2013. godine, na osnovu ovih odredbi utvrdio (i) da svojina tužilaca na spornoj imovini nije dokazana uzimajući u obzir činjenično stanje i istorijat sporne imovine i (ii) da je na osnovu odredaba Zakona o nasleđivanju SAPK i Zakona o nasleđivanju, članova 125. i 138., respektivno, pravo tužilaca na utvrđenje ove svojine zastarelo. U tom kontekstu, gore navedena presuda, sadrži sledeće:

“Nepokretna imovina na koju se pozivaju tužioci, u 1932. godini je evidentirana na ime Z.V.V. U 1956. godini, ova nepokretna imovina prepravkom se registruje na ime Z.S., rođene Dragojević, udovice Radivoja. Dok, u 1971. godini, na osnovu rešenja O. br. 161/71, nepokretna imovina prelazi na Z. S., udovica Radivoja, Z.S., Z.R., Đ.A. i B.S. sa po 1/5. Sud je potvrdio ovo stanje na osnovu rešenja o nasleđivanju T. br. 151/71 od 25.10.1971. godine, potvrde br. 01-3/1652 od 02.10.2008. godine i Istorijata br. 01-31 od 15.03.2013. godine.

Takođe, sud je ocenio da su prethodnici tužilaca imali priliku da u zakonskom roku ospore odluku o nasleđivanju T. br. 151/71 od 25.10.1971. godine.

Po ovom utvrđenom činjeničnom osnovu, rešenju o nasleđivanju T. br. 151/71 od 25.10.1971. godine, i celokupnom ishodu postupka koji je razvijen i primenjujući odredbe člana 125. Zakona o nasleđivanju, Službeni List SAPK-a od 30.12.1974. godine i odredbu člana 138. sadašnjeg Zakona o nasleđivanju Kosova, Br. 2004/26, sud je odlučio da odbija tužbeni zahtev tužilaca, jer je njihov zahtev zastareo i odlučeno je kao u izreci ovog rešenja”.

47. Pored toga, Sud takođe podseća na presudu [Ac. br. 203/14] Apelacionog suda od 17. decembra 2018. godine, koji je u kontekstu tumačenja važećeg zakona istakao sledeće:

“Nisu prihvaćeni žalbeni navodi ovlašćenog tužilaca o pogrešnoj primeni materijalnog prava podneti žalbom, jer prema oceni drugostepenog suda, prvostepeni sud, u skladu sa činjeničnim stanjem, pravilno je primenio materijalno pravo, pozivajući se na odredbe člana 125. Zakona o nasleđivanju – Službeni list SAPK-a od 30.12.1974. godine i odredbe člana 138. Zakona o nasleđivanju Kosova br. 2004/26. U konkretnom slučaju, Apelacioni sud ocenjuje da prvostepeni sud je pravilno utvrdio da tužbeni zahtev tužilaca je neosnovan u smislu gore navedenih odredbi, zbog činjenice da se iz spisa predmeta utvrđuje da tužioci nisu podneli svoj zahtev u zakonskom roku koji je utvrđen članom 125. gde je predviđeno da se pravo na potraživanje nasledne imovine pokojnika podnese u roku od dve godine od dana kada je naslednik saznao za svoje pravo”.

48. Dalje, a povodom ostalih navoda podnositeljke zahteva, Apelacioni sud je utvrdio sledeće:

“Apelacioni sud je ocenio i druge žalbene navode ovlašćenog tužilaca, ali pošto isti nisu imali nikakvog uticaja da se odluči drugačije, Apelacioni sud se rezervisao od davanja razloga koji prevazilaze ocenu pitanja zadržavanja”.

49. U tom kontekstu, Sud naglašava da su po pitanju zastarelosti tužbe od strane podnositeljke zahteva, Osnovni i Apelacioni sud utvrdili da je tužba zastarela zbog toga što ista nije podneta u ostavljenom roku protiv ostavinskog rešenja [T. br. 151/71] od 25. oktobra 1971. godina, na osnovu člana 125. Zakona o

nasleđivanju SAPK i člana 138. Zakona o nasleđivanju. Kao posledica neblagovremene tužbe, sud nije uzeo u obzir ostale dokaze tužilaca, odnosno podnositeljke zahteve, a koji su se odnosili na osnovanost predmeta. Ovo obrazloženje Apelacionog suda objašnjava navode podnositeljke zahteva o neuzimanju u obzir dokaza za koje ona tvrdi da ih je podnela redovnim sudovima.

50. Dok podnositeljka zahteva pred ovim Sudom naglašava da su u konkretnom slučaju ona i ostali tužioci tretirani kao naslednici Z.R., a ne kao naslednici Z.V. i osporava način na koji je supruga Z.R. stekla imovinu, Sud u ovom slučaju, primećuje da se okolnosti slučaja tiču članova porodice, odnosno bratu Z.V., čija imovina se od 1956. godine posle reambulacije u katastarskim knjigama vodi na ime Z.S., udovice Z.R. Pored toga, u toku 1971. godine, kao što je i prethodno navedeno, na osnovu rešenja [O. br. 151/71] imovina je prešla na ime Z. S., udovice Z.R. i četiri (4) druga lica, odnosno Z.S., Z.R., Đ.A. i B. S. sa po jednom petinom (1/5). Pitanje svojine, redovni sudovi su utvrdili na osnovu ostavinskog rešenja [T. br. 151/71] od 25. oktobra 1971. godine; uverenja [br. 01-3/1652] od 2. oktobra 2008. godine i istorijata opštine Peć br. 01-31 od 15. marta 2013. godine.
51. Prema tome, budući da su po ostavinskom rešenju [T. br. 151/71] od 25. oktobra 1971. godine, tuženi postali vlasnici predmetnih katastarskih parcela i da preci podnositeljke zahteva nisu podneli tužbu na to rešenje ni dvadeset (20) godina nakon donošenja istog, redovni sudovi su utvrdili da je u vezi sa ovom tužbom istekao rok zastarelosti koji je određen relevantnim zakonima o nasleđivanju. S obzirom na to da se predmet ticao zastarelosti, Apelacioni sud se suzdržao u iznošenju razloga koji prekoračuju ocenu o pitanju državine. Osim toga, Zakon o svojinsko-pravnim odnosima se ne odnosi na nasleđivanje, a primenu svog stava 1. u odnosu na koji se ne primenjuju rokovi zastarelosti uslovljava, kao što je prethodno objašnjeno, ispunjenjem dva uslova, (i) da vlasnik dokaže da na stvari čiji povraćaj traži ima pravo svojine, i (ii) da se predmetna stvar nalazi u faktičkoj vlasti tuženog. U okolnostima slučaja, prvi uslov nije ispunjen jer podnositeljka zahteva, osim toga što tvrdi da je naslednica sporne imovine, ali i ostali tužioci nikada nisu imali ovu imovinu u svojoj svojini.
52. U tom pogledu i na osnovu napred navedenih objašnjenja, Sud naglašava da podnositeljka zahteva (i) nije argumentovala kako je ovo tumačenje zakona od strane Apelacionog suda očigledno pogrešno ili proizvoljno i da je rezultiralo "*proizvoljnim*" ili "*očigledno nerazumnim*" zaključcima za podnosioca zahteva, i samim tim (ii) nije dovoljno dokazala i potkrepila svoje tvrdnje o povredi svojih osnovnih prava i sloboda zagarantovanih članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP.
53. Sud dalje još jednom podseća na svoj stav da u principu tumačenje zakona predstavlja nadležnost redovnih sudova. Pored toga, "*pravičnost*" koja se zahteva članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP nije "*supstancijalna*", već "*proceduralna*" pravičnost. U praktičnom smislu, i u principu, to se svodi na kontradiktorni postupak u kome se stranke saslušavaju i nalaze u istim uslovima pred Sudom (vidi, u ovom kontekstu, slučaj Suda br. KI42/16, podnosilac *Valdet Sutaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2016. godine, stav 41 i druge tu navedene reference; KI49/19, podnosilac *Limak Kosovo International Airport*

A.D., "*Adem Jashari*", rešenje o neprihvatljivosti od 10. septembra 2019. godine, stav 55 i KI118/18, podnosilac "*Eco Construction d.o.o.*", rešenje o neprihvatljivosti od 10. septembra 2019. godine, stav 48).

54. Sud takođe naglašava da član 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP ne garantuju nikome povoljan ishod u sudskom postupku niti propisuju da Sud dovodi u pitanje primenu materijalnog prava od strane redovnih sudova u parničnom sporu, gde obično jedna strana dobija, a druga gubi (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve Suda KI142/15, podnosilac *Habib Makiqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 1. novembra 2016. godine, stav 43 i KI118/17, podnosilac *Şani Kervan i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. februara 2018. godine, stav 36).
55. Sud naglašava da nezadovoljstvo podnositeljke zahteva ishodom postupka od strane redovnih sudova ne može samo po sebi pokrenuti argumentovane tvrdnje o povredi ustavnih prava (vidi predmet ESLJP-a *Mezótúr-Tiszazugi Társulat protiv Mađarske*, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
56. Naprotiv, obaveza je podnositeljke zahteva da potkrepi svoje ustavne tvrdnje i podnese *prima facie* dokaze koji ukazuju na povredu prava zagarantovanih Ustavom i KEDNJ (vidi, između ostalog, slučajeve Suda br. KI19/14 i KI21/14, podnosioci *Tafil Qorri i Mehdi Sylva*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. decembra 2013. godine, stavovi 26 i 27; i KI99/19, podnositeljka Persa Raičević, rešenje o neprihvatljivosti od 8. januara 2020. godine, stav 50).
57. Isti princip važi i za navode podnositeljke zahteva pred Sudom koji se odnose na pozivanje podnositeljke zahteva na prekomerno duge sudske postupke. Sud naglašava da podnositeljka zahteva navodi povrede Ustava i EKLJP ne argumentujući i ne obrazlažući kako su oni povređeni osporenim rešenjem Apelacionog suda (vidi, između ostalog, u ovom pogledu, slučaj Suda br. KI68/17, podnosilac zahteva *Hysni Bytyqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 4. juna 2018. godine, stav 32, i slučaj Suda KI99/19, citiran u tekstu iznad, stav 51).
58. U tom pogledu, Sud podseća na praksu ESLJP-a, koja je u vezi sa suđenjem u razumnom roku utvrdila da se razumnost trajanja postupka mora oceniti u svetlu okolnosti pojedinačnog predmeta, vodeći računa o kriterijumima uspostavljenim sudskom praksom ESLJP-a, a naročito o (i) složenosti predmeta; (ii) ponašanju stranaka u postupku, ponašanju nadležnog suda ili drugih javnih organa; kao i o (iii) značaju koji konkretna pravna stvar ima za dotičnog podnosioca zahteva (vidi predmet ESLJP-a, *Mikulić protiv Hrvatske*, presuda od 7. februara 2002. godine, stav 38, i slučaj Suda KI13/19, podnosilac *Fevzi Hajdari*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. aprila 2019. godine, stav 66). Sud naglašava da podnositeljka zahteva nije iznela nijedan argument pred Sudom u ovom kontekstu.
59. U tom smislu i pored toga, Sud naglašava da sama činjenica da podnositeljka zahteva nije zadovoljna ishodom osporenog rešenja Apelacionog suda ili samo pominjanje članova Ustava, nije dovoljno da se izgradi tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se tvrde takve povrede Ustava, dotični podnosioci moraju obezbediti obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, u tom pogledu, slučajeve Suda KI136/14, sa podnosiocem *Abdullah Bajqinca*, rešenje o

neprihvatljivosti od 10. februara 2015. godine, stav 33, i KI99/19, citiran u tekstu iznad, stav 52).

60. Shodno tome, u ovim okolnostima, a na osnovu napred navedenog i uzimajući u obzir navode koje je iznela podnositeljka zahteva i činjenice koje je ona predložila, Sud, oslanjajući se i na standarde ustanovljene u njegovoj sudskoj praksi u sličnim slučajevima i sudskoj praksi ESLJP-a, utvrđuje da podnositeljka zahteva nije dovoljno dokazala i potkrepila svoje tvrdnje o povredi njenih osnovnih prava i sloboda zagantovanih Ustavom i EKLJP.

(ii) *Što se tiče navoda o povredi prava na imovinu*

61. Sud podseća da podnositeljka zahteva takođe navodi da je ona kao naslednica pokojnog Z.V.V., proizvoljno lišena prava na imovinu u suprotnosti sa garancijama iz člana 46. Ustava i člana 17. UDLJP.
62. U kontekstu navoda podnositeljke zahteva o povredi člana 46. Ustava, odnosno prava na imovinu, Sud se takođe poziva i na sudsku praksu ESLJP-a u tumačenju člana 1. (Zaštita imovine) Protokola br. 1 EKLJP.
63. U tom smislu, Sud pre svega podseća da Ustav Kosova garantuje (i) pravo na imovinu u svom prvom stavu; (ii) utvrđuje da se korišćenje imovine reguliše zakonom, u skladu sa javnim interesom, u svom drugom stavu; (iii) utvrđuje da se niko ne može arbitrarno lišiti imovine u svom trećem stavu; i (iv) utvrđuje način eksproprijacije imovine u svom četvrtom i petom stavu, respektivno. Pravo na imovinu je takođe zagantovano i članom 1. Protokola br. 1 EKLJP, koji, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, garantuje pravo na neometano uživanje "*imovine*", uključujući garancije da niko ne može biti lišen svoje imovine osim kada je to u javnom interesu i podleže (i) uslovima predviđenim zakonom i (ii) opštim načelima međunarodnog prava (vidi, Vodič ESLJP-a od 31. avgusta 2019. godine o članu 1. Protokola br. 1 EKLJP u vezi sa zaštitom imovine; Deo II. Opšta pitanja; A. Primenljivost člana 1. Protokola 1 – "*Imovina*"; tačka a. "*Autonomno značenje*"; tačka b. "*zaštićena imovina*"; i tačka i. "*Legitimna očekivanja*")
64. Sud konkretnije naglašava da pojam "*imovine*" koji je izražen u prvom delu člana 1. Protokola br. 1 EKLJP ima autonomno značenje i obuhvata i (i) "*postojeću imovinu*" i (ii) dobra, uključujući tu potraživanja, u odnosu na koja podnosilac može tvrditi da ima u najmanju ruku neko "*legitimno očekivanje*". Prema tome, kada se poziva na povredu prava na imovinu, podnosilac mora dokazati da postoji ili "*postojeća imovina*" ili "*legitimno očekivanje*" koje se odnosi na određenu "*imovinu*".
65. Shodno tome, u principu, član 1. Protokola br. 1 EKLJP primenjuje se samo na postojeću "*imovinu*" nekog lica (vidi, u ovom kontekstu, predmete ESLJP-a *Marckx protiv Belgije*, presuda od 13. juna 1979. godine, stav 50 i *Anheuser-Busch Inc. protiv Portugala*, presuda od 11. januara 2007. godine, stav 64). Tako se podnosilac može pozvati na povredu člana 1. Protokola br. 1 EKLJP samo utoliko što se sporne odluke odnose na njegovu "*imovinu*" u smislu te odredbe. (Vidi u ovom kontekstu, predmete ESLJP-a *Pressos Compania Naviera i drugi protiv Belgije*, presuda od 20. novembra 1995. godine, stav 31; *J.A. Pye (Oxford) Ltd i J.A. Pye (Oxford) Land Ltd protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od

20. novembra 1995. godine, stav 61; *Von Maltzan i drugi protiv Nemačke*, odluka od 2. marta 2005. godine, stav 74; kao i slučajeve Suda: KI44/16, podnositeljka *Biljana Topko*, rešenje o neprihvatljivosti od 31. marta 2017. godine, stav 41; i KI26/18, podnosilac "*Jugokoka*", rešenje o neprihvatljivosti od 26. septembra 2018. godine, stav 49).
66. U suprotnom, nada da će biti priznato imovinsko pravo koje nije bilo moguće delotvorno ostvariti ne može se smatrati "*imovinom*" u smislu člana 1. Protokola br. EKLJP (vidi u ovom pogledu, predmete ESLJP-a *Princ Hans-Adam II od Lihtenštajna protiv Nemačke*, presuda od 12. jula 2001. godine, stavovi 82-83; *Gratzinger i Gratzingerova protiv Češke Republike*, odluka od 10. jula 2002. godine, stav 69; *Kopecký protiv Slovačke*, citiran u tekstu iznad, stav 35 (c); i *Centro Europa 7 S.R.L. i di Stefano protiv Italije*, presuda od 7. juna 2012. godine, stav 172).
67. Naime, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, lice koje se žali ili koje tvrdi povrede svog prava na imovinu mora prvo dokazati da je to pravo postojalo (vidi predmete ESLJP-a *Pištorová protiv Češke Republike*, presuda od 26. oktobra 2004. godine, stav 38; *Des Fours Walderode protiv Češke Republike*, odluka od 18. maja 2004. godine i *Zhigalev protiv Rusije*, presuda od 6. jula 2006. godine, stav 131).
68. Međutim, pod određenim okolnostima, kao što je to objašnjeno iznad, "*legitimno očekivanje*" sticanja određene imovine može takođe uživati zaštitu iz člana 1. Protokola br. 1 EKLJP (vidi predmete ESLJP-a *Pressos Compania Naviera S.A. i drugi protiv Belgije*, citiran u tekstu iznad, stav 31, a za razliku, vidi predmet *Gratzinger i Gratzingerova protiv Češke Republike*, citiran u tekstu iznad, stav 73).
69. U tom smislu, da bi "*očekivanje*" bilo "*legitimno*", ono po svojoj prirodi mora biti konkretnije od puke nade i mora biti zasnovano na zakonskoj odredbi ili zakonskom aktu kao što je sudska odluka, imajući u vidu imovinski interes o kome je reč (vidi predmete ESLJP-a *Kopecký protiv Slovačke*, citiran u tekstu iznad, stavovi 49-50; *Centro Europa 7 S.R.L. i di Stefano protiv Italije*, citiran u tekstu iznad, stav 173; i *Saghinadze i drugi protiv Gruzije*, presuda od 17. maja 2010. godine, stav 103).
70. U suprotnom, ne može se reći da nastaju bilo kakva legitimna očekivanja tamo gde postoji spor oko pravilnog tumačenja i primene unutrašnjeg prava i tamo gde su podnesci odgovarajućeg podnosioca naknadno odbačeni od nacionalnih sudova (vidi predmete ESLJP-a *Anheuser-Busch Inc. protiv Portugala*, citiran u tekstu iznad, stav 65; *Centro Europa 7 S.R.L. i di Stefano protiv Italije*, citiran u tekstu iznad, stav 173; *Bélané Nagy protiv Mađarske*, citiran u tekstu iznad, stav 75; *Karachalios protiv Grčke*, odluka od 24. januara 2017. godine, stav 46; i vidi, takođe, slučajeve Suda: KI129/16, podnosilac "*KOSBAU GmbH*", rešenje o neprihvatljivosti od 13. novembra 2017. godine, stav 40; i KI81/19, podnosilac *Skender Podrimqaku*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2019. godine, stav 71).
71. U okolnostima konkretnog slučaja, sporna imovina se ne može klasifikovati ni kao "*postojeća imovina*" niti kao "*dobro*" u odnosu na koje podnositeljka

zahteva može imati "*legitimno očekivanje*". Ovo iz razloga što, kao što je prethodno navedeno, puka nada da će se steći pravo na imovinu ne sadrži u sebi pravo da se smatra da predmetna imovina predstavlja "*imovinu*" u smislu člana 1. Protokola br. 1 EKLJP. Sud podseća da je u okolnostima konkretnog slučaja, sporna imovina podeljena između određenih naslednika 1971. godine na osnovu rešenja [T. br. 151/71] i da su podnositeljka zahteva i sedam (7) drugih tužilaca pokrenuli sudske postupke tek 2009. godine, kada su sudovi odbili isto, sa obrazloženjem da je pravo tužilaca u odnosu na predmetnu imovinu zastarelo na osnovu važećeg zakona.

72. Isti princip se primenjuje i u odnosu na "*legitimna očekivanja*", koja, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, moraju biti konkretne prirode i zasnovana na zakonskom aktu, uključujući i sudsku odluku, i ne mogu postojati kada postoji neki spor oko pravilnog tumačenja i primene zakona i kada su navodi tužilaca, kao što je slučaj u okolnostima konkretnog slučaja, odbijeni od strane redovnih sudova.
73. Sud podseća da u skladu sa praksom ESLJP-a i Suda, podnositeljka zahteva može navoditi povredu člana 46. Ustava i člana 1. Protokola br. 1 EKLJP samo u meri u kojoj se osporene odluke odnose na njenu "*imovinu*". Ova imovina se može tumačiti kao "*postojeća imovina*" ili "*imovina*" u vezi sa kojom ona može imati "*legitimno očekivanje*" da će steći neko imovinsko pravo. U okolnostima konkretnog slučaja, podnositeljka zahteva nije dokazala da se njeni navodi odnose na niti jednu od gore navedenih kategorija njenih imovinskih prava koja su zagarantovana članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP.
74. Stoga, u ovim okolnostima, a na osnovu napred navedenog i uzimajući u obzir navode koje je iznela podnositeljka zahteva i činjenice koje je ona predložila, Sud, oslanjajući se i na standarde koji su uspostavljeni u njegovoj sudskoj praksi u sličnim slučajevima i sudskoj praksi ESLJP-a, utvrđuje da izuzev navoda u vezi sa članom 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP-a, kao što je već sada objašnjeno, podnositeljka zahteva nije dovoljno dokazala i potkrepila svoju tvrdnju o povredi njenih osnovnih prava i sloboda zagarantovanih članom 46. Ustava u vezi sa članom 1 Protokola br. 1. EKLJP-a i članom 17. UDLJP-a.
75. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i mora se proglasiti neprihvatljivim na osnovu člana 113.7 Ustava, članova 47. i 48. Zakona i pravila 39 (2) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20, 47 i 48 Zakona i pravilima 39 (2) i 59 (2) Poslovnika, dana 22. aprila 2020. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Gresa Caka-Nimani

Gresa Caka-Nimani

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

Arta Rama-Hajrizi